

memorandum

deel 1: **basisdocument**

ter attentie van alle politieke fracties
en collega's adviesraden

ter gelegenheid van de gemeentelijke verkiezingen

2018

Inleiding

De Latemse Senioren Adviesraad (LSAR) heeft een dubbele doelstelling. Enerzijds vertegenwoordigen we de senioren (60+) van onze gemeente en houden we hen betrokken bij alle facetten van de steeds evoluerende maatschappij.

Anderzijds adviseren we het lokaal bestuur om een goed en evenwichtig seniorenbeleid uit te tekenen, door een open opwaartse (bottom up) en neerwaartse (top down) communicatie. We achten het onze opdracht om de noden en bekommernissen van deze belangrijke groep van de bevolking te rapporteren, ongeacht politieke, religieuze of filosofische overtuiging.

Daartoe hebben we onder de seniorenbevolking een bevraging georganiseerd waarbij de senioren zich – op basis van een bevragingsdocument – ongedwongen hebben kunnen uitspreken over een aantal ‘domeinen’, zonder enige inkleuring door ons.

De aankomende verkiezing in onze gemeente is een uitgelezen moment om deze rapportering te concretiseren in een memorandum_1. Na diverse overlegmomenten – vóór en ná de verkiezing – kan dit document evolueren naar een memorandum_2, dat ingediend zal worden vóór het uitschrijven van het MJP (Meerjarenplan) 2019-2025.

Goed om te benadrukken is dat dit memorandum kadert in een dynamische maatschappij waarin de samenlevingsmodellen – ook voor 60-plussers – ernstig evolueren en de vergrijzing zeker haar piek nog niet heeft bereikt.

Dankzij de toenemende hygiëne en de doeltreffende medische vooruitgang leven we beter en langer, maar neemt ook het aantal dwingende maatregelen toe. Nieuwe normen voor samenwonen, langer wonen in eigen huis, zorg aan huis, assistentiewoningen, rusthuizen, mobiliteit, noem maar op, zijn factoren die het toekomstmodel van onze samenleving boetseren.

Het inkapselen van het OCMW in het lokaal bestuur zal zeker een impact hebben op het sociaal beleid van het toekomstig gemeentebestuur. Wij adviseren daarom met nadruk het aanstellen van een ‘volwaardige’ schepen voor sociale zaken met als hoofdtaak het begeleiden van de 65-plussers in onze gemeente.

Positief inspelen op deze evidenties is onze gemeenschappelijke opdracht, liefst in overleg en met wederzijds respect. In deze opzet wordt dit document zeker een leidraad en doeltreffend werkmiddel.

Raadsleden: Lieve Declercq, Marianne Dingemans, Marie-Jeanne De Wettinck, Marie-Jeanne Loosvelt, Marleen Vermassen, Christian De Clercq, Dirk Lambrecht, Henk Jaakke, Jos Glazemakers en Noël Librecht

Eindredactie: Francine Verstraete

Voorzitter: Serge Clément

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	0
<i>Bevolkingsgegevens</i>	4
<i>Methodiek van de bevraging</i>	7
<i>Domeinen</i>	9
<i>1 Sociaal beleid</i>	9
1.1 Sociaal contact	9
1.2 Huisvestingsproblematiek	9
1.3 Residentiële zorg.....	9
1.4 Sociaal netwerk	10
1.5 Kwetsbaarheid bij ouderen en zwakkeren.....	10
1.6 Eerstelijnsactoren.....	10
1.7 Vrijwilligerswerk.....	11
1.8 Zorgzame buurten	11
1.9 Mantelzorg	11
1.10 Omgaan met dementie	12
<i>2 Communicatie</i>	13
2.1 Inspraak en betrokkenheid.....	13
2.2 Informatiekanalen	13
<i>3 Levenslang leren</i>	15
3.1 Persoonlijke ontplooiing	15
3.2 Digitale geletterdheid	15
<i>4 Ontspanning - recreatie</i>	16
4.1 Verenigingsleven.....	16
4.2 Vrijtijdsaanbod	16
4.3 Initiatieven rond sport en beweging	16
4.4 Randvoorwaarden.....	17
<i>5 Mobiliteit</i>	18
5.1 Dialoog	18

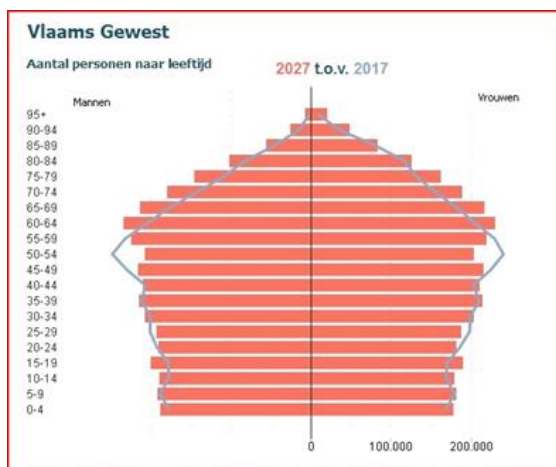
5.2 Openbaar vervoer	18
5.3 Verkeersveiligheid.....	19
5.3.1 Voet- en fietspaden.....	19
5.3.2 Trage wegen.....	20
5.3.3 Parkeerplaatsen.....	20
5.3.4 Gevaarlijke kruispunten	21
5.3.5 Straatverlichting.....	21
5.3.6 Verkeersdoorstroming.....	21
5.3.7 Bestrating.....	22
6 <i>Veiligheid binnens- en buitenshuis</i>	23
6.1 Veiligheid binnenshuis	23
6.2 Veiligheid buitenshuis.....	23
7 <i>Omgevingsbeheer en milieu</i>	24
7.1 Openbaar groen.....	24
7.2 Trage wegen.....	24
7.3 Bebouwing	24
7.4 Geluidshinder.....	25
7.5 Huisvuil	25
7.6 Sluikstorten	25
7.7 Recyclage	25
7.8 Milieubeschermdende tips	25
7.9 Honden.....	26

Bevolkingsgegevens

Door de bevolkingspiramides¹ van het Vlaams Gewest, De Provincie Oost-Vlaanderen en onze gemeente Sint-Martens-Latem te vergelijken kunnen we duidelijk merken dat de vergrijzing stevig doorzet.

Ter verduidelijking:

- blauwe lijn geeft het aantal inwoners in 2017;
- rode balken voorspellen het aantal inwoners in 2027;
- links geeft de mannelijke bevolking weer, rechts de vrouwelijke bevolking.

VLAAMS GEWEST

De totale bevolking 2017 is: 6.516.011

De totale bevolking in 2027 wordt: 6.834.909, hetzij een stijging van 4,89%

We merken een kleine implosie voor de 25-29 jarigen, en meer uitgesproken afname van 45-49 en 50-54 jarigen.

Vanaf 60 jarigen merken we een ernstige groei in alle bovenliggende leeftijdsgroepen.

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

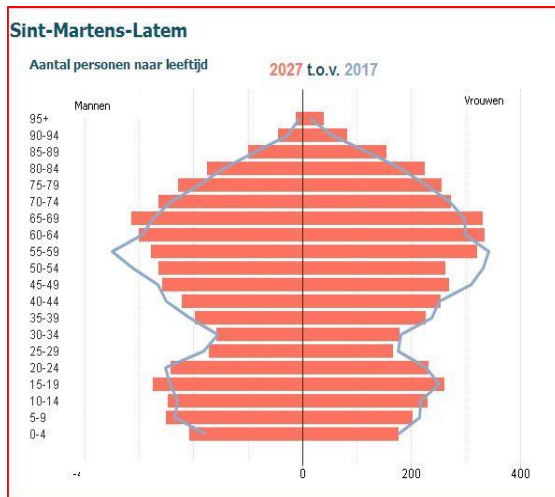
De totale bevolking 2017 is: 1.496.187

De totale bevolking in 2027 wordt: 1.574.924, hetzij een stijging van 5,26%

We merken een minimale implosie voor de 25-29 jarigen, en meer uitgesproken afname van 45-49 en 50-54 jarigen.

Vanaf 60 jarigen merken we een ernstige groei in alle bovenliggende leeftijdsgroepen.

¹ Bron: <http://statistieken.vlaanderen.be/QuAJAXZfc/notoolbar.htm?document=SVR%2FSV-Demografie-ProjectiesBevolking-20180226.qvw&host=QVS%40cww100154&anonymous=true>

SINT-MARTENS-LATEM

De totale bevolking 2017 is: 8.501

De totale bevolking in 2027 wordt: 8.686, hetzij een stijging van 2,18%

We merken een minimale implosie voor de 25-29 jarigen, een status quo 30-34, een negatieve knik voor 50-54 en 55-59.

Vanaf 60-jarigen merken we een ernstige groei in alle bovenliggende leeftijdsgroepen.

De verzilvering (80-plussers) in 2017 bedraagt **7,43%**, in 2027 loopt die op tot **9,59%**.

Evolutie	2017	2035	Stijging in %
Totale bevolking	8.501	8.779	3,27%

Bij het optrekken van de pensioenleeftijd zien we een wijziging in de statische leeftijdsgroepen, men vindt geen cijfermateriaal meer van 60-plussers.

Met wat rekenwerk kunnen we dit achterhalen:

Op een de totale bevolking **2017** van 8.501 onderscheiden we de volgende leeftijdsgroepen:

Leeftijdsgroep	60-64 jarigen	65-plussers	60-plussers
Aantal inwoners	595	2 132	2 727
percentage	6,99 %	25,05 %	32,08 %

Op een de totale bevolking **2027** van 8.686 onderscheiden we de volgende leeftijdsgroepen:

Leeftijdsgroep	60-64 jarigen	65-plussers	60-plussers
Aantal inwoners	635	2 499	3 134
percentage	7,31 %	28,77 %	36,08 %

Als we het aantal stemgerechtigde inwoners in rekening nemen, komen we tot de volgende vaststellingen.

Op het totale aantal stemgerechtigden in **2017**, nl. 6 979, onderscheiden we de volgende leeftijdsgroepen:

Leeftijdsgroep	60-64 jarigen	65-plussers	60-plussers
Aantal stemgerechtigden	595	2 132	2 727
percentage	8,53 %	30,54 %	39,07 %

Op het totale aantal stemgerechtigden in **2027**, nl. 7 044, onderscheiden we de volgende leeftijdsgroepen:

Leeftijdsgroep	60-64 jarigen	65-plussers	60-plussers
Aantal stemgerechtigden	635	2 499	3 134
percentage	9,01 %	35,48 %	44,49 %

Besluit: met zulke cijfers dient men zeker rekening te houden met deze belangrijke bevolkingsgroep, zowel qua noden als verwachtingen.

In dit memorandum brengen we die, niet alleen vanuit de denktank van een studiegroep, maar gespekt met de bekommernissen van onze mede-senioren.

Methodiek van de bevraging

Hier volgt een overzicht van de verschillende stappen die genomen werden bij het tot stand komen van dit memorandum.

1. Bij de uittekening van de basislijnen van het memorandum wordt een eerste aanzet gegeven tot het afbakenen van ‘domeinen’, zoals bv. sociaal beleid, communicatie, mobiliteit. Daarbij hebben we afstand gedaan van de gevoerde indeling van ons vorig LSAR-memorandum (2012).
2. Naast het redactiecomité (RC) wordt ook een stuurgroep (SG) samengesteld. Na een ruime brainstorming worden de uiteindelijke ‘domeinen’ vastgelegd. Het domein ‘cultuur’ wordt hierin niet opgenomen. Daarvoor verwijzen we graag naar het memorandum van de gemeentelijke cultuurraad.
3. Na ontwerp van een ruw schema schetst het RC een structuur die leidt tot een voorstel van bevraging.
4. In de schoot van het RC, in overleg met de SG en het Dagelijks Bestuur (DB), wordt het bevragingsdocument in zijn uiteindelijke vorm gegoten.
5. De kern schrijft alle gekende vrijwilligers-bevragers aan en nodigt ze uit op een informatievergadering waar de te volgen methodiek uitvoerig toegelicht wordt.
6. Al deze vrijwillige medewerkers krijgen de nodige documenten en informatie over de te volgen werkwijze en de achterliggende filosofie.
7. Een twintigtal medewerkers gaat op pad in de verschillende wijken, verspreid over heel de gemeente, en levert de ingevulde documenten weer in.
8. Door de enorme toevloed van bruikbare informatie en omwille van de leesbaarheid van het document wordt besloten om het memorandum in twee delen op te splitsen:
 1. het basisdocument met de uitwerking van de domeinen, met name doelstellingen, concrete actiepunten en algemene bekommernissen van de bevragden;
 2. het addendum met de opsomming van alle door de bevragde senioren geleverde input, vooral de meer specifieke bezorgdheden, gerangschikt per domein.
9. Het redactiecomité belegt wekenlang verwerkingssessies om alle ingewonnen suggesties en/of bemerkingen zorgvuldig in de domeinen in te roosteren, wat leidt tot een aanzienlijke verruiming van het basisdocument en addendum.
10. Uiteindelijk krijgt het memorandum zijn uiteindelijke lay-out en is het klaar voor de voorpublicatie.
11. Dit ‘prototype’ van het memorandum wordt in plenaire zitting (RC+SG+DB) voorgesteld, besproken en waar nodig aangepast.
12. De verschillende doelgroepen, o.a. het college, de fractieleden, collega’s van andere adviesraden, ontvangen het memorandum.

13. Alle medewerkers krijgen een bedankingsbrief en de kans om een digitaal exemplaar van het memorandum te downloaden van de LSAR-website. Wie dat wenst, kan tegen kostprijs een exemplaar op papier bekomen.
14. Het memorandum kan zowel in de fracties als in het overleg met de adviesraden worden verdedigd.

Uit de hierboven opgesomde stappen moet blijken dat dit document de vrucht is van de inzet en inspanningen van heel wat medewerkers. In overleg met de Vlaamse Ouderenraad en het Provinciaal overlegorgaan Regio Gent heeft het redactiecomité op basis van een uitgekiend werkschema de 'domeinen' grondig geanalyseerd en uitvoerig gestoffeerd met de vele bedenkingen en suggesties van de senioren van onze gemeente.

Domeinen

1 Sociaal beleid

1.1 Sociaal contact

Senioren hebben in hun leven heel wat kennis en ervaring opgedaan. Samenwerking en uitwisseling over de generatiegrenzen heen kunnen dus enorm verrijkend zijn, zowel voor de betrokkenen als voor de gemeente in haar geheel.

Doel: vereenzaming tegengaan en de solidariteit tussen de inwoners verbeteren

Concrete actiepunten:

- in elke buurt sociale netwerken creëren;
- de bestaande verenigingen aanmoedigen om ook niet-aangeslotenen bij hun initiatieven te betrekken;
- meer aandacht hebben voor alleenstaanden bij activiteiten voor senioren.

1.2 Huisvestingsproblematiek

De meeste senioren willen het liefst thuis ouder worden. Zij dienen daarom tijdig aangemoedigd worden tot het aanpassen en toegankelijk maken van hun woning. Dit kan via informatie, premies en diensten die ouderen begeleiden bij het laten uitvoeren van kleine en grote aanpassingen die hun woonkwaliteit verbeteren.

Doel: vermijden dat senioren verplicht worden te verhuizen en hun gemeente te verlaten

Concrete actiepunten:

- uitbouwen van en informatie geven over hulp die thuis wonen langer mogelijk maakt: thuiszorg, poetsdienst, maaltijdbedeling, gezelschapsdienst, tips i.v.m. veiligheid in de eigen woning (zie ook verder rubriek Veiligheid).

1.3 Residentiële zorg

Er dienen voldoende betaalbare, toegankelijke, kwalitatieve en energiezuinige sociale woningen en erkende sociale assistentiewoningen in de gemeente aanwezig te zijn. Mensen met een (te) laag inkomen dienen geholpen te worden bij het betalen van de huurwaarborg en geïnformeerd te worden over hun rechten zoals de huurpremie of de huursubsidie.

Doel: vermijden dat senioren verplicht worden te verhuizen en hun gemeente te verlaten

Concrete actiepunten:

- initiatieven aanmoedigen voor een beter aanbod inzake serviceflats, zorgflats, opvang in dagcentrum en nachtopvang;
- zorgen voor voldoende woonzorgaanbod (WZC) dat kwalitatief en betaalbaar is.

1.4 Sociaal netwerk

Veel senioren zijn onvoldoende op de hoogte over op welke ondersteuning ze eventueel aanspraak zouden kunnen maken, of ze ervaren te hoge drempels om er een beroep op te doen.

Doel: senioren een comfortabeler leven geven door correcte informatie

Concrete actiepunten:

- ouderenconsulent aanstellen en de functie-inhoud bepalen via overleg met de seniorenraad;
- het sociaal netwerk versterken o.a. via de wijkinspecteurs, maatschappelijk werker van het Sociaal Huis en vrijwilligers per wijk/straat;
- op bepaalde tijdstippen een aanspreekpunt creëren, bijvoorbeeld in het Sociaal Huis, waar senioren antwoord kunnen krijgen op alle mogelijke vragen en administratieve problemen of een doorverwijzing naar de juiste dienst;
- sociaal beleid van de gemeente en werking van het Sociaal Huis meer kenbaar maken via de gemeentelijke brochure, Dorpsmagazine, opendeurdagen;
- seniorengids uitgeven met alle mogelijke nuttige informatie voor deze doelgroep;
- een 'sociaal restaurant' promoten waar senioren gezamenlijk een middagmaal kunnen nuttigen.

1.5 Kwetsbaarheid bij ouderen en zwakkeren

Opsporing en preventie van fysieke, psychische, sociale en omgevingskwetsbaarheid is cruciaal. Ook maatregelen tegen ouderenmis(be)handeling mogen daarbij niet ontbreken.

Doel: de integriteit van ouderen bewaken en bewaren

Concrete actiepunten:

- organiseren en stimuleren van wijkpreventie via vrijwilligers.

1.6 Eerstelijnsactoren

Een zorgvrager verwacht op ieder moment de juiste zorg en ondersteuning, waarvan de toegankelijkheid en continuïteit gewaarborgd wordt. Essentieel is dat alle zorg- en welzijnsactoren hun aanbod daarop afstemmen. Inwoners die minder snel uit eigen initiatief een hulp- of ondersteuningsvraag stellen, worden het best tijdig benaderd.

Doel: zorgbehoevenden proactief benaderen

Concrete actiepunten:

- maatschappelijke coördinatoren aanstellen.

1.7 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligers hechten belang aan voldoende, duidelijke en laagdrempelige informatie en ondersteuning, zodat kandidaat-vrijwilligers en organisaties elkaar vlot vinden.

Doel: vrijwilligerswerk promoten

Concrete actiepunten:

- appreciatie betonen;
- verzekering uitwerken;
- vrijwilligers samenbrengen;
- van het Sociaal Huis een ontmoetingscentrum maken.

1.8 Zorgzame buurten

Goed ondersteunde sociale netwerken in de straat of de wijk stimuleren en versterken de cohesie.

Doel: verbondenheid in de wijken versterken

Concrete actiepunten:

- wijkinspecteurs beter bekend maken bij de bevolking, bv. a.d.h.v. folder met foto;
- maatschappelijk werker van het Sociaal Huis beter bekend maken;
- vrijwillige contactpersonen per straat of wijk erkennen en ondersteunen;
- voldoende speeltuinen inrichten en onderhouden om sociale contacten voor grootouders en andere senioren te bevorderen;
- op straat meer rustbanken voor minder-mobiele personen voorzien;
- stimuleren en subsidiëren van de wijk- en straatfeesten.

1.9 Mantelzorg

De zorg voor hulpbehoevenden mag niet alleen de verantwoordelijkheid van professionele zorgverleners zijn, maar ligt ook bij vrijwilligers (familieleden, mantelzorgers).

Doel: mantelzorgers beter ondersteunen

Concrete actiepunten:

- mantelzorgpremie instellen;
- vormingen rond de bestaande psycho-educatiepakketten (o.a. 'Dementie en nu') organiseren;
- lotgenotencontacten mogelijk maken;
- respijtzorg uitbouwen (de mogelijkheid om de mantelzorgers de zorg van hun zorgvrager even over te laten nemen. De bedoeling is dat de zorggever even rust en vrij kan nemen van de zorg dat hij/zij dag en nacht moet geven).

1.10 Omgaan met dementie

De verantwoordelijkheid voor de zorg én participatie van personen met dementie in de samenleving ligt niet enkel bij de (in)formele zorgverleners, maar in een dementievriendelijke gemeente ook bij de lokale gemeenschap.

Doel: dementie uit de taboesfeer halen en mensen met dementie blijvend betrekken

Concrete actiepunten:

- dementerenden en hun mantelzorgers uit hun isolatie halen via regelmatig bezoek door vrijwilligers van de gezelschapsdienst en/of medewerkers van het Sociaal Huis;
- vorming voorzien voor vrijwilligers die met dementerenden omgaan.

2 Communicatie

2.1 Inspraak en betrokkenheid

Ook senioren wensen meer en meer inspraak te krijgen en betrokken te worden bij een doeltreffend en breed gedragen ouderenbeleid, rekening houdend met de toenemende diversiteit. Ouderen verschillen qua leeftijd, engagement, mogelijkheden, gezondheid, middelen, netwerk, achtergrond, cultuur, noden en voorkeuren. Al die verschillende groepen hebben recht op een plaats binnen het beleid.

Doel: volledige transparantie in de communicatie met de betrokken doelgroepen nastreven

Concrete actiepunten:

- communicatie in twee richtingen tussen gemeentebestuur en senioren optimaliseren:
 - informatie- en inspraakvergaderingen, hoorzittingen organiseren vóór beslissingen genomen worden, bv. i.v.m. de eventuele nakende fusie;
 - mogelijkheid tot inrichten van referendums voor alle beslissingen van algemeen belang, zowel op lokaal niveau voor plaatselijke beslissingen als op gemeentelijk niveau voor algemene beslissingen;
- beslissingen/besluiten van de gemeenteraad opnemen in het Dorpsmagazine (gebeurde vroeger wel, nu niet meer), wat leidt tot meer betrokkenheid;
- rubriek in het Dorpsmagazine voorzien waarin bv. één sociaal of wettelijk item uitgediept wordt, voor een betere kennis van rechten en ondersteuning, bv. info van de ouderenconsulent: waar/bij wie kun je waarvoor terecht?
- meer info geven over de dienstverlening die door de gemeente wordt geboden, bv. over woongelegenheden voor ouderen;
- lijst publiceren met de mogelijkheden die de gemeente aanbiedt (maaltijden, vervoer, tussenkomsten energie, enz.);
- oprichting van wijkcomités faciliteren waarbij burgers samen overleggen en initiatieven nemen die het algemeen belang ten goede komen;
- gezamenlijk een gebruiksvriendelijke, efficiënte tool uitwerken waarin alle raden en verenigingen hun zaalreservering en de aard van de activiteit kunnen inschrijven/uitlezen, ter voldoening van publiek en organisatoren.

2.2 Informatiekanalen

Digitale vaardigheden zijn niet vanzelfsprekend voor alle senioren. De loketfunctie en papieren informatie blijven belangrijk en evenwaardig. Daarnaast is het noodzakelijk om ouderen de digitale toepassingen te (leren) gebruiken.

Doel: het recht op actuele informatie voor iedereen garanderen

Concrete actiepunten:

- in de nabije woonomgeving lokalen met computer- en internetvoorzieningen ter beschikking stellen om digitale opleidingen te voorzien, bv. centrum Oase;

- via een “helpdesk” hulp aanbieden bij gemeentelijke administratie, bv. invullen of opvragen van bepaalde documenten;
- onthaallijn of hulptelefoonlijn voorzien, bv. 1/2 dag 2 x per week, waar senioren terecht kunnen;
- bij het lokaal bestuur een spreekuur voor senioren houden;
- geschreven communicatie van de gemeente behouden voor zij die niet digitaal overstappen;
- papieren nieuwsbrief publiceren in lokale gratis weekbladen (cf. Deinze en Gavere);
- afzonderlijk informatieblad voor 80-plussers publiceren, in aangepast lettertype, met relevante informatie voor deze specifieke doelgroep (cf. Eke);
- digitale nieuwsbrief waarvoor je moet inschrijven meer actualiseren (de info is soms al achterhaald/te laat);
- gemeentelijke digitale kalender, voorzien om de verschillende activiteiten te coördineren, gebruiksvriendelijker maken;
- voorgedrukte formulieren beschikbaar stellen om ideeën/klachten in een bus te deponeren, bv. aan centrum Vierschaar, Oase, Sporthal, of gratis verzending via post.

3 *Levenslang leren*

3.1 **Persoonlijke ontplooiing**

In het kader van de toenemende diversiteit in onze snel evoluerende samenleving is levenslang en levensbreed leren noodzakelijk. Dat verhoogt geletterdheid, zelfredzaamheid, sociale inclusie en maatschappelijke participatie, ook op latere leeftijd.

Doel: door levenslang en levensbreed leren mensen in hun persoonlijke ontplooiing versterken

Concrete actiepunten:

- vormingen en activiteiten van verenigingen, dienstencentra, bibliotheken, kunst-academies
 - beter bekend maken via alle informatiekkanalen, o.a. Dorpsmagazine, gemeentelijke website, digitale nieuwsbrief;
 - blijvend financieel ondersteunen, zodat voor alle inwoners vlot en betaalbaar deelnemen aan levenslang en levensbreed leren mogelijk blijft;
- EHBO-cursus organiseren zodat omstaanders levensreddende hulp kunnen bieden;
- voordrachten over actuele thema's en domeinen zoals kennis van de markt, e-commerce, bankzaken en beleggingen, informatisering, kosten besparen, woning behouden of verhuizen, verwarming en isolatie, gezondheidstips, levenskwaliteit, dagindeling voor senioren, voorbereiden van levenseinde.

3.2 **Digitale geletterdheid**

De digitale vaardigheden van heel wat ouderen zijn nog niet voldoende aangescherpt om de weg te vinden in documenten die zij via digitale weg ontvangen.

Doel: de digitale kloof helpen overbruggen

Concrete actiepunten:

- digitale vormingen kenbaar maken en promoten via diverse kanalen, zoals het Dorpsmagazine, digitale nieuwsbrief en de gemeentelijke website;
- “helpdesk” organiseren voor hulp bij gemeentelijke administratie, bv. invullen van bepaalde documenten.

4 Ontspanning - recreatie

4.1 Verenigingsleven

Allerlei raden en verenigingen versterken het sociaal weefsel in de gemeente. Daarom verdienen die waardering en ondersteuning.

Doel: cohesie tussen inwoners versterken om o.a. vereenzaming tegen te gaan

Concrete actiepunten:

- op lokaal niveau een structuur creëren waarbij de verschillende raden de samenwerking tussen diverse verenigingen stimuleren;
- lokale verenigingen subsidiëren volgens binnen de werkgroep overeengekomen criteria;
- multifunctionele zaal en voldoende goed uitgeruste vergaderlokalen voor de lokale raden en verenigingen blijvend gratis ter beschikking stellen;
- audioapparatuur in gemeentelijke zalen (Oude Brouwerij, Vierschaar, Raadzaal) moderniseren.

4.2 Vrijetijdsaanbod

Een rijk vrijetijdsaanbod draagt bij tot de ontplooiing van elk individu. Een evenwichtig, betaalbaar en voor ieder toegankelijk aanbod aan cultuur, sport en educatie, zowel 's avonds als overdag, maakt dat mogelijk.

Doel: buitenshuis diverse mogelijkheden bieden om de persoonlijke ontwikkeling te bevorderen

Concrete actiepunten:

- culturele en sportieve vrijtijdsbesteding blijvende steun verlenen;
- geactualiseerde Vrijetijdswijzer met overzicht van alle verenigingen in de gemeente jaarlijks publiceren (gedrukt en digitaal) en ter beschikking stellen van de bevolking, in het bijzonder bij het verwelkomen van nieuwe inwoners;
- meer initiatieven rond cultuur organiseren en ondersteunen.

4.3 Initiatieven rond sport en beweging

Laagdrempelige projecten en methodieken die beweging bevorderen, zijn belangrijk in het dagelijkse leven. Daarom is het essentieel sport en bewegingsactiviteiten, individueel of in groepsverband, te stimuleren en te ondersteunen.

Doel: algemene gezondheid bevorderen en inzetten op ziektepreventie

Concrete actiepunten:

- deelname aan sportieve en culturele activiteiten promoten als middel tot fysisch en psychisch welzijn;

- sportfunctionaris aanzetten om meer specifiek voor senioren activiteiten te organiseren;
- meer fietstochten en wandelingen organiseren.

4.4 Randvoorwaarden

Om optimaal gebruik te kunnen maken van infrastructuur, materiaal en ruimte kan best geïnvesteerd worden in randvoorwaarden voor sport en beweging, in overleg en samenwerking met de sportraad.

Doel: inwoners diverse sport- en bewegingsmogelijkheden bieden binnen de eigen gemeente

Concrete actiepunten:

- permanent overleg en samenwerking tussen Seniorenadviesraad, Sportraad en lokaal bestuur stimuleren;
- verspreid over de gemeente petanquebanen aanleggen;
- vooral overdag gratis activiteiten voor senioren organiseren, op gemakkelijk toegankelijk terrein.

5 Mobiliteit

5.1 Dialoog

Bij het uittekenen van het vervoersaanbod op maat van alle inwoners is continu overleg tussen de gemeente en alle gebruikers wenselijk.

Doel: voldoende draagvlak creëren bij te treffen beslissingen

Concrete actiepunten:

- mobiliteitsadviesraad oprichten;
- bij belangrijke wegenwerken inspraakvergaderingen organiseren per wijk;
- openbare hoorzittingen per wijk inrichten om alle belangrijke gemeentelijke beslissingen nader toe te lichten met inspraak van de bevolking, cf. invoeren van 30 km/u.

5.2 Openbaar vervoer

In het kader van de vergrijzing is openbaar vervoer een must. Voor heel wat ouderen op het platteland is de bus nog de enige mogelijkheid om zich te verplaatsen. De auto is voor hen in vele gevallen geen optie meer door gezondheidsproblemen, afkeuring voor verlenging van het rijbewijs, angst om zich nog in het drukke gemotoriseerd verkeer te bewegen, financiële redenen. Het niet kunnen gebruiken van het openbaar vervoer heeft voor vele senioren tot gevolg dat zij aangewezen zijn op de goodwill van derden of geïsoleerd raken en vereenzamen.

Doel: vlot openbaar vervoer dat de hele gemeente bestrijkt, op maat van alle inwoners, met voldoende, toegankelijke halten, met een hoge frequentie overdag en tot op een aanvaardbaar uur 's avonds

Concrete actiepunten:

- actief ijveren voor een beter, frequenter openbaar vervoer, dat meer woonwijken aandoet, zowel bij de Lijn als de NMBS, met eventueel herinvoer van een halte aan Deurle treinstation; een minimumfrequentie van een bus om de 30 min. aan alle haltes, ook in de schoolvakanties, is nodig om meer mensen aan te sporen om het openbaar vervoer te gebruiken;
- vlotte verbinding met Deinze en Gent verzekeren, ook in de avonduren, zodat huiswaarts keren na een avondactiviteit met het openbaar vervoer mogelijk blijft;
- met de stations Deinze en Gent Sint-Pieters een rechtstreekse verbinding voorzien;
- openbaar vervoer voorzien naar de winkels in het dorpscentrum van Latem;
- accordeonbussen proberen te vermijden, omdat ze in eerder smalle straten vlot verkeer hinderen;
- duidelijke informatieborden aan de halten met de dienstregeling van de Lijn in een ook voor ouderen goed leesbaar lettertype en voldoende verlicht, zodat de info ook bij duisternis leesbaar blijft;

- eenvoudige, overzichtelijke, gebruiksvriendelijke dienstregeling van bussen (met de tussenhaltes) naar Gent/Deinze publiceren in het Dorpsmagazine;
- in kaart brengen van de huidige haltes op het stratenplan van de gemeente;
- bordjes i.v.m. de tijdelijke verhuis van een halte weghalen wanneer die niet meer van toepassing zijn;
- aan bushaltes schuilhuisjes plaatsen en voldoende verlichten;
- afstand tussen de haltes voor de minder mobiele inwoners, hoofdzakelijk de senioren, beperken;
- opstapplaatsen bij de Lijn toegankelijker maken voor mensen met een beperking; het verschil tussen straat- /voetpadniveau en busvloer veroorzaakt bovendien moeilijkheden bij instappen;
- vervoerdienst voor mensen die minder mobiel zijn beter regelen en ondersteunen vanuit het lokaal bestuur door o.a. vrijwilligers aan te trekken;
- belbus gebruiksvriendelijker maken
 - via een omvorming tot een klokvaste lijn die alle haltes aandoet, met de huidige kleine bussen, om zo te komen tot een fijnmazig net;
 - door meer informatie te verspreiden, eventueel via Dorpsmagazine, over hoe het systeem van de belbus werkt;
 - door de mogelijkheid te voorzien om de belbus aan de woonst te laten stoppen, omdat voor sommige senioren 300 m stappen te moeilijk is;
- kleine regelmatige busverbinding met de dorpskern organiseren; een busje dat alle woongebieden aandoet, met regelmatig over heel het dorp verspreide haltes, zou minder verkeersdrukte en minder parkeerproblemen rond de winkels veroorzaken, wat meteen meer veiligheid voor onze scholieren biedt;
- tussenkomen bij de hogere overheid voor de doortrekking van de tram tot aan de Vierschaar zoals voorzien in het Pegasusplan, met veel voordelen: eigen bedding, dus klokvaster, hogere frequentie, veiliger en voor de senioren gemakkelijker om op te stappen, meer plaats, meer comfort, geen pollutie, veel bedrijven langs de N43 bereikbaar met het openbaar vervoer.

5.3 Verkeersveiligheid

Alle weggebruikers moeten zich op de meest veilige manier in het verkeer kunnen verplaatsen volgens het STOP principe (stappen - trappen - openbaar vervoer - personenwagens).

Doel: infrastructuur aanpassen om de veiligheid van de weggebruikers optimaal te verzekeren

Concrete actiepunten:

5.3.1 Voet- en fietspaden

- meer fietspaden en voetpaden aanleggen, ook buiten de dorpskern;
- zoveel mogelijk voetpaden scheiden van fietspaden, omdat dubbelgebruik voetpad/fietspad gevaarlijk kan zijn en de vraag doet rijzen: wie heeft voorrang?
- beter aanduiden of het pad een voet- of fietspad is;

- staat van voetpaden verbeteren en ook geschikt maken voor rolstoel- en rollator-gebruikers;
- voetpad in de grasberm beter onderhouden, bv. in Twee Dreven;
- zebrapaden en andere oversteekplaatsen duidelijker markeren/schilderen;
- oversteekplaatsen niet aanleggen vlak achter een bocht (bijv. hoek Nelemeersstraat-Brakelstraat);
- de overgangen tussen het fietspad en de rijweg bij kruispunten veiliger maken door het fietspad te nivelleren met het wegdek en te hoge borduren te vermijden, bv. aan Brandstraat-Golflaan;
- fietspadennet updaten;
- na werken fiets- of voetpaden snel en degelijk herstellen;
- premie voorzien bij inlevering van auto en aankoop van elektrische fiets;
- info verschaffen over de vraag “Waar moeten elektrische fietsers rijden?”; bij dubbelgebruik voet-/fietspad kan een elektrische fietser gevaar opleveren voor andere fietsers/voetgangers;
- laadpalen voor elektrische fietsen voorzien, bv. aan de sporthal;
- erop toezien dat hagen, boomtakken, struiken die te ver over het voet- of fietspad hangen/groeien, gesnoeid worden; hagen laten inkorten tot op de rooilijn;
- strenger optreden tegen fietsers die in het donker zonder licht rijden;
- foutparkeerders op voet- /fietspaden, vooral in de onmiddellijke omgeving van een school, strenger aanpakken met gasboetes;
- door sneeuw onberijdbare fietspaden snel schoonvegen.

5.3.2 Trage wegen

- trage wegen beter onderhouden, hagen tijdig snoeien;
- missing links in de trage wegen voltooiën tussen Westerplas en spoorweg;
- veilige doorgang tussen twee trage wegen garanderen d.m.v. grondmarkeringen, bv. tussen de Karel Van de Woestijnelaan en de Gustave Van de Woestijnelaan, zodat geen hindernissen (geparkeerde auto's) de veilige doorgang belemmeren.

5.3.3 Parkeerplaatsen

- voldoende parkeerplaatsen voorzien;
- meer parking voorzien aan (buurt)winkels voor auto's en fietsen, omdat buurtwinkels voor ouderen gemakkelijker bereikbaar zijn en sociaal contact stimuleren;
- meer parkeergelegenheid voorzien voor senioren die een handicap hebben of moeilijk ver kunnen stappen;
- meer controleren of parkeerplaatsen voor minder validen niet door anderen ingenomen worden;
- centrale parking uitbouwen met P&R en van daar een snelle en rechtstreekse verbinding naar het station Gent Sint-Pieters;

- parking aan gemeentehuis voorbehouden aan kortparkeren voor de bezoekers van het gemeentehuis zelf;
- parking aan de bibliotheek voorbehouden aan de bezoekers van de bibliotheek en niet voor langparkeerders;
- hinderlijk foutparkeren, bijvoorbeeld in de Golflaan en Maenhoutstraat, strenger aanpakken;
- het innemen van parkeerplaatsen voor publicitaire doeleinden verbieden.

5.3.4 Gevaarlijke kruispunten

- gevaarlijke kruispunten veiliger maken;
- zichtbaarheid en veiligheid aan kruispunten verhogen door de hoogte van aanpalende hagen te beperken, met controle door de gemeente;
- het uitrijden van smalle wegen veiliger maken door meer spiegels te plaatsen;
- voorrangregels op vele kruispunten beter doen respecteren.

5.3.5 Straatverlichting

- zebrapaden en andere oversteekplaatsen beter verlichten; de oude gloeilampen in de straatverlichting vervangen door ledlampen: de energiebesparing zal de duurdere aankoop van led's compenseren;
- openbare verlichting en bewegwijzering vrijhouden door overhangend groen te snoeien;
- straatverlichting sneller herstellen;
- verlichtingsarmaturen schoonmaken;
- te zwakke openbare verlichting in kleinere straten vervangen door heldere verlichting;
- dimbare straatverlichting aanbrengen zodat mogelijke lichtvervuiling beperkt kan worden.

5.3.6 Verkeersdoorstroming

- nieuw ingevoerde snelheidsbeperking van 30 km/u. evalueren;
- noodzaak van verkeersremmers evalueren in straten met maximumsnelheid 30 km/u.; te veel verkeersdrempels verhinderen bovendien vlot verkeer en veroorzaken geluidsoverlast;
- erop letten dat de verkeersdrempels en -plateaus niet te steil zijn, want ze veroorzaken schade aan de wagens;
- zware snelheidsovertreders strenger aanpakken;
- sluipverkeer in woonzones meer controleren en strenger aanpakken.

5.3.7 Bestrating

- waar nodig het wegdek snel herstellen, omdat putten in het wegdek gevaar kunnen opleveren en zeker bij regenweer gevaarlijke plassen doen ontstaan;
- putten in aarden bermen, die naast smalle wegen bereden worden door uitwijkend verkeer, op duurzame wijze herstellen; deze putten gewoon opvullen met aarde is geen blijvende oplossing;
- na werken aan nutsvoorzieningen controleren of het wegdek hersteld is;
- zebrapaden en andere wegmarkeringen beter onderhouden/herschilderen, want een autobestuurder die een zo goed als onzichtbaar zebrapad niet opmerkt, kan voetgangers in gevaar brengen;
- zebrapaden met reflecterende verf overschilderen, zodat ze ook in het donker zichtbaar zijn;
- verzonken en verzakte rioolroosters, die voor gevaarlijke toestanden (vooral voor fietsers) en hinderlijk lawaai zorgen, aanpassen;
- uitwijkstroken aanleggen zodat auto's elkaar veiliger kunnen kruisen, zonder gevaar om vast te zitten in de zijberm overal waar smalle wegen zijn, zoals bv. in de Broekstraat en de Hullekensstraat;
- voor verkeersdrempels geluidsdempend materiaal gebruiken;
- strenger optreden tegen chauffeurs die de zebrapaden niet respecteren;
- bij vriesweer en sneeuwval belangrijke verbindingstraten ijs- en sneeuwvrij maken.

6 Veiligheid binnens- en buitenshuis

In de snel evoluerende maatschappij voelen senioren zich sneller onveilig, al dan niet terecht.

Doel: sensibiliseren en informeren over veiligheid zowel binnen- als buitenshuis

Concrete actiepunten:

6.1 Veiligheid binnenshuis

- gemeentelijke preventieambtenaar/ouderenconsulent aanstellen die info over kleine preventieve maatregelen kan verstrekken i.v.m. algemene veiligheid, bv. valpreventie, tips i.v.m. het veiliger maken van de eigen woning, diefstalpreventie, CO-vergiftiging, brand- en inbraakveiligheid;
- veiligheidsadviesraad oprichten.

6.2 Veiligheid buitenshuis

- meer politie op straat laten patrouilleren;
- wijkagent zaken laten controleren die veiligheid buitenshuis in het gedrang kunnen brengen, zoals te ver uitgegroeide hagen op voetpad/fietspad, niet gesnoeide bomen of hagen die zichtbaarheid op de weg belemmeren;
- buurtwachten aanstellen met beperkte politiebevoegdheid die te voet door de wijken patrouilleren om alle kleine problemen te melden en te verhelpen en die bij kleine inbreuken, zoals verkeerd parkeren kunnen optreden;
- BIN-netwerk optimaliseren: verstaanbaardere (nu te stil, moeilijk verstaanbaar) berichten; BIN-informatie regelmatig doorgeven aan de bevolking;
- begonnen openbare werken, zoals opengelegde voetpaden, niet laten aanslepen, zodat gevaarlijke situaties (door werken slecht afgebakende wegversmalling, openliggende putten op fietspad) vermeden kunnen worden;
- defibrillatoren voorzien op plaatsen waar regelmatig evenementen georganiseerd worden, bv. sporthal, Oase, Vierschaar, gemeentehuis.

7 Omgevingsbeheer en milieu

Een gezonde, milieuvriendelijke en nette omgeving is een belangrijke factor in een breed en geïntegreerd gezondheidsbeleid met aandacht voor open en groene publieke ruimtes, die uitnodigen tot bewegen en sociaal contact.

Doel: klimaatzorg en milieubewustzijn bij het lokaal bestuur en de bevolking stimuleren en vergroten, zodat een gezonde leefomgeving ook voor de toekomstige generaties gegarandeerd blijft

Concrete actiepunten:

7.1 Openbaar groen

- de eigenheid van de gemeente, het landelijk karakter, groen, bomen, natuurschoon... bewaren;
- bestaand openbaar groen beter beschermen/onderhouden, bomen langs openbare weg frequenter snoeien;
- waar mogelijk meer inheemse aanplantingen voorzien;
- oude bomen langs de wegen tijdig vervangen, alternerend aanplanten bij vervanging;
- grachten en beken blijvend beter en regelmatig onderhouden, wat zorgt voor een betere afwatering, zodat overstroming vermeden wordt;
- voldoende aanplanting voorzien in parken/publieke ruimte;
- in de zomer meer bloemen in het straatbeeld brengen, meer groen aanplanten;
- in herfst en winter op de fiets- en voetpaden afgevallen bladeren, kastanjes, sneeuw opruimen, omdat gladde paden voor fietsers en voetgangers gevaarlijk kunnen zijn;
- meer korven voor afgevallen bladeren plaatsen.

7.2 Trage wegen

- het openbaar groen langs trage wegen beter onderhouden;
- alle jaag- en kerkpaden toegankelijk maken.

7.3 Bebouwing

- bouwwoede inperken, verkaveling van bestaande percelen beperken en de groenzones bewaren;
- openbare gebouwen beter isoleren en energiezuinig maken, bv. met zonnepanelen;
- in overstromingsgevoelig gebied blijvend maatregelen nemen om wateroverlast tegen te gaan;
- rioleringsnet op regelmatige basis onderhouden om overstromingsgevaar te vermijden.

7.4 Geluidshinder

- lawaaierige, opgefokte bromfietsen en voertuigen aanpakken;
- sluipverkeer, geluidshinder bannen;
- in het Dorpsmagazine de plichten en rechten van de inwoners nog eens toelichten: geen lawaaihinder op zondag (geen geklop, gezaag, grasmaaiers, kettingzagen etc.);
- optreden tegen nachtlawaai;
- luidruchtige privéfeesten beperken tot 22.00 uur.

7.5 Huisvuil

- ophaling van grof huisvuil herinvoeren, niet iedereen heeft een aanhangwagen of grote auto.

7.6 Sluikstorten

- sluikstorten en achterlaten van zwerfvuil langs de wegen meer controleren en strenger aanpakken;
- meer vuilnisbakken plaatsen op het openbaar domein en zo zwerfvuil weren.

7.7 Recyclage

- gemeentelijk recyclagepark gebruiksvriendelijker maken, bv. met verzonken containers en/of hulp bij aflevering van zwaardere of omvangrijke goederen;
- op het gemeentelijk recyclagepark een afdeling oprichten voor het achterlaten en/of vrij meenemen van herbruikbare goederen;
- naast het recyclagepark oppervlakte voorzien voor een kringloopfiliaal;
- gratis of tegen een democratische vergoeding het ophalen van groot huisvuil mogelijk maken voor zorgbehoevende bewoners die niet mobiel zijn of niet in staat zijn om hun spullen zelf naar het recyclagepark te brengen;
- in dichtbevolkte wijken en beter verspreid over de gemeente ondergrondse glascontainers voorzien, bv. aan Oase.

7.8 Milieubescherpende tips

- maatregelen nemen om het fijnstofgehalte in de lucht te controleren en te beperken;
- fietsgebruik stimuleren door het aangenamer en veiliger te maken;
- netwerk van trage wegen openstellen voor veiliger en aangenamer wandel- en fietsverkeer;

- voorzien en onderhouden van zitbanken, met vuilnisbak erbij, vooral op wandel- en fietsroutes;
- openbare toiletten op belangrijke publieke plaatsen en winkels; openbare toiletten in de 2 deelgemeenten beter aanduiden;
- op regelmatige basis in het Dorpsmagazine milieubeschermende tips vermelden om het milieubewustzijn bij de inwoners te bevorderen.

7.9 Honden

- goed bereikbare speelweide(n) voor honden voorzien en reglementering uitwerken voor het opruimen en bergen van hondenpoep;
- hondeneigenaars erop wijzen dat een hond in de openbare ruimte aan de leiband gehouden dient te worden.